

การบรรยายพิเศษ เรื่อง สถาบันพระมหากษัตริย์กับประเทศไทย โดยวิทยากรจาก หลักสูตรจิตอาสา ๙๐๔

“หลักสูตรหลักประจำ” รุ่นที่ ๒/๖๑ “เป็นเบา เป็น แม่พิมพ์”

ณ ห้องประชุม ๔๒๑ อาคารเอนกประสงค์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ (สปท.) ถนนวิภาวดีรังสิต

จัดโดย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สรุปเนื้อหาสำคัญ

กล่าวถึงพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพล อดุลยเดช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร พระมหากษัตริย์ ผู้ปิดทองหลังพระ ความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ของไทย ความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชาติไทยและ ความเสียสละของ บวรพระมหากษัตริย์ไทยทุกพระองค์ ประเภทของการทำจิตอาสา เครื่องแบบจิตอาสาพระราชทาน ความหมายของการทำจิตอาสา และการทำนุบำรุงบ้านเมืองด้วยกระบวนการจิตอาสา สถาบันพระมหากษัตริย์ เป็นเสาหลักให้กับชาติบ้านเมืองมาตั้งแต่สมัยโบราณ จวบจนรัชสมัยของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร รัชกาลที่ ๑๐ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ พระมหากษัตริย์ จึงเป็นสัญลักษณ์ของการดำรงอยู่ของชาติไทย มายาวนานกว่า ๗๐๐ ปี และเป็นสถาบันทางสังคมที่เข้มแข็งยืนยง ทำให้ประเทศไทยสามารถรักษาความเป็นไท ภายใต้พระบรมโพธิสมภาร ตราบจนปัจจุบัน ๘ ทรงเป็นศูนย์รวม จิตใจของชาวไทย และดำรงอยู่ภายใต้ทศพิธราชธรรม ทรงเป็นผู้นำการพัฒนาประเทศในทุกด้าน อันได้แก่ การปกครองประเทศ การพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของประเทศ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงน้อมนำพระราชดำริของในหลวง รัชกาลที่ ๙ เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง มาเผยแพร่ให้ประชาชนได้เรียนรู้และนำไปปรับใช้ทำให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่พัฒนาไปสู่ความ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” จนก่อให้เกิดเป็นพลังที่สำคัญยิ่งในการ ผลักดันให้ประเทศไทย ยืนหยัดอยู่ในสังคมแห่งอารยประเทศได้อย่างสง่างาม สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้งโครงการจิตอาสาพระราชทานขึ้น เพื่อเป็น การรวมความสมัครสมานสามัคคีของคนไทยทุกคน ในการท ากิจกรรมสาธารณประโยชน์เพื่อพัฒนาพื้นที่ใน ชุมชนต่าง ๆ ให้มีความเจริญ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนอย่างถาวร กิจกรรมจิตอาสาพระราชทานแบ่งเป็น ๓ ประเภท คือ

๑. จิตอาสาพัฒนา เป็นกิจกรรมจิตอาสาพระราชทานที่มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาท้องถิ่น ของแต่ละชุมชนให้มีคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นไม่ว่าจะเป็นกิจกรรม บำเพ็ญสาธารณประโยชน์ การอนุรักษ์ ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การอำนวยความสะดวก และความปลอดภัยในการดำรงชีวิตประจำวัน การ ประกอบอาชีพ รวมทั้งการสาธารณสุข ฯลฯ

๒. จิตอาสาภัยพิบัติ เป็นการเฝ้าตรวจเตือน และเตรียมการรองรับภัยพิบัติทั้งที่เกิดจาก ธรรมชาติและ เกิดจากสาเหตุอื่น ที่ส่งผลกระทบต่อประชาชน รวมถึงการช่วยเหลือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อน

๓. จิตอาสาเฉพาะกิจ เป็นการปฏิบัติการในงานพระราชพิธี หรือการรับเสด็จในโอกาสต่าง ๆ ด้วยการช่วยเหลืออำนวยความสะดวกให้กับประชาชนที่เดินทางมาร่วมงาน รวมทั้งเตรียมสถานที่และฟื้นฟู ภายหลังเสร็จสิ้นงาน เครื่องแบบจิตอาสาพระราชทาน ประกอบด้วย หมวก ผ้าพันคอจิตอาสาพระราชทาน และบัตร ประจำตัวกองกำลังพลจิตอาสา ความหมายของการทำจิตอาสา หรือ “จิตสาธารณะ” หมายถึง จิตของคน ที่รู้จักความเสียสละ ความร่วมมือ ร่วมใจ ในการทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม จะช่วยลดปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม ช่วยกันพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเป็นหลักการในการดำเนินชีวิต ช่วยแก้ปัญหาและสร้างสรรค์ให้เกิดประโยชน์ สุขแก่สังคม เช่น การช่วยกันดูแล รักษาสิ่งแวดล้อม โดยการไม่ทิ้งขยะลงในแหล่งน้ำ การดูแลรักษาสาธารณสมบัติที่เป็นของส่วนรวม โดยใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า ตลอดจนช่วยกันดูแลรักษา ให้ความช่วยเหลือผู้ตกทุกข์ได้ยาก หรือผู้ที่ร้องขอความช่วยเหลือเท่าที่จะทำได้ ตลอดจนร่วมมือกันกระทำเพื่อไม่ให้เกิดปัญหา หรือ ช่วยกันแก้ปัญหา แต่ต้องไม่ขัดต่อ กฎหมาย เพื่อรักษาประโยชน์ส่วนรวม

การสร้างจิตอาสา เป็นความรับผิดชอบในตนเอง แม้ว่าจะได้รับการอบรมสั่งสอนถ้าใจตนเองไม่ยอมรับ จิตอาสาก็ไม่เกิด ฉะนั้นคำว่า “ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน” จึงมีความสำคัญส่วนหนึ่งในการสร้างจิตอาสา ถ้าตนเองไม่เห็น ความสำคัญแล้วคงไม่มีใครบังคับได้ นอกจากใจของตนเองแล้ว แนวทางที่สำคัญในการจิตอาสายังมีอีกหลาย ประการ ถ้าปฏิบัติได้ก็จะเป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม ดังนี้

๑. สร้างวินัยในตนเอง ตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในระบบประชาธิปไตย รู้ถึงขอบเขตของ สิทธิ เสรีภาพ หน้าที่ ความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

๒. ให้ความสำคัญต่อสิ่งแวดล้อม ตระหนักเสมอว่าตนเอง คือส่วนหนึ่งของสังคมต้อง มีความรับผิดชอบ ในการรักษาสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นเรื่องของส่วนรวม ทั้งต่อประเทศชาติ และโลกใบนี้

๓. ตระหนักถึงปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้นกับสังคม ให้ถือว่าเป็นปัญหาของตนเอง เช่นกันอย่าง หลีกเลียงไม่ได้ต้องช่วยกันแก้ไข

๔. ยึดหลักธรรมในการดำเนินชีวิต เพราะหลักธรรมหรือคำสั่งสอนในทุกศาสนาที่นับถือ สอนให้คนทำความดีทั้งสิ้น ถ้าปฏิบัติได้จะทำให้ตนเองมีความสุข นอกจากนี้ยังก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมด้วย ทำให้เราสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข จากการเข้ารับฟังการบรรยาย ทำให้ได้ตระหนักรู้เกี่ยวกับสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ อันเป็นสถาบันที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของชาวไทยทุกคน และก่อให้เกิดความรักและความสามัคคีของคนในชาติ แม้มายที่บ้านเมืองตกอยู่ในความทุกข์เข็ญ ชาวไทยทั้งประเทศยังคงอุ้มใจเสมอเมื่อได้รับพระมหากรุณาธิคุณ จากพระมหากษัตริย์ ในการจัดทุกข์บำรุงสุขให้แก่เหล่าอาณาประชาราษฎร์ และสามารถนำความรู้ที่ได้จากการฟังบรรยายในครั้งนี้ ไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน ตลอดจนใช้ชีวิตอยู่บนพื้นฐานของความเป็นไทยและพอเพียง มีความรักความศรัทธาในสถาบันพระมหากษัตริย์ มีจิตใจที่จะช่วยเหลือผู้อื่นได้